

blevet effektiv. Men dertil kommer en anden Ting — det ærede Medlem Hr. Aksel Jensen var i nogen Grad inde paa det —, at i den Periode — man maa vel kalde det Kriseperioden —, fra den første Bank brød sammen indtil Dato, har Landmandsbanken jo overtaget en Række mindre Bankforetagender herhjemme. I denne Periode har Landmandsbanken overtaget Københavns private Laanebank, Dansk Arbejderbank, som oprindeligt var overtaget af Københavns private Laanebank, Banken for Faaborg og Omegn, Handels- og Landbrugsbanken i Svendborg og saa Nordisk Bank. Og selv om det nu gælder for flere af disse Bankforetagender, at de ganske utvivlsomt kunde være ført videre eller kunde have likvideret, uden at Sparerne havde lidt Tab, var Forholdet dog med en enkelt af dem, Handels- og Landbrugsbanken i Svendborg, det, at der har man vel Lov til paa Grundlag af de Oplysninger, vi fik ved Februar-Rekonstruktionen af Landmandsbanken, at hævde, at denne Bank kunde utvivlsomt ikke være ført videre, uden at Sparerne havde lidt et Tab. Af de Oplysninger, der blev givet os ved Februar-Rekonstruktionen af Landmandsbanken, fremgaar det, at ved den samfundsnyttige Gerning, Landmandsbanken havde udført ved at overtage Handels- og Landbrugsbanken i Svendborg, havde den maattet afskrive 5 Mill. Kr. paa denne Filial. Der er neppe nogen Tvivl om, at skulde denne Bank, saaledes som Erhvervslevet laa ogsaa i Svendborg paa det Tidspunkt, den blev overtaget, og som det ligger den Dag i Dag, være ført videre eller have likvideret paa egen Haand, vilde den have figureret mellem de sammenbrudte Banker i det Lovforslag, Handelsministeren har fremsat.

Vi har alt saa mange og store principielle Betæneligheder, fra det konservative Folkepartis Side overfor dette Lovforslag. Og naar vi saa ser paa selve Udarbejdelsen af det og paa Lovforslagets enkelte Paragraffer, kan vi heller ikke sige, at disse Betæneligheder i særlig Grad bliver mildnet. Jeg skal nu fremsætte nogle Bemærkninger til Lovforslagets Paragraffer og maa maaske til Indledning have Lov at sige, at det forekommer mig, at Lovforslaget kunde være ledsaget af bedre Oplysninger. Hvis man vilde sætte sig ind i, hvad det er, Rigsdagen i Virkeligheden gaar med til ved at vedtage dette Lovforslag, har man maattet søge til mange forskellige Hjælpeskyldere, og der er neppe nogen Tvivl om, at man fra Handelsministe-

riets Side lettere vilde kunne have givet denne Vejledning, og derved vilde man have sparet Tinget for et betydeligt Arbejde.

Jeg vil nu for det første rejse det Spørgsmaal — jeg ved vel, at Lovforslaget holder det aabent: Hvad er egentlig en Sparer, hvad er det „at spare“ i Lovforslagets Forstand? Er det kun Folk, der har indsat Penge paa Kontrabog, eller er det ogsaa Folk, der paa anden Maade har sat Penge i Banken? Jeg ved vel, at det i Lovforslagets § 5 bestemmes, at alle Tvivlsspørgsmaal i saa Hensende skal afgøres af Handelsministeren; men der er vel neppe nogen Tvivl om, at Begrebet paa „Folio“ efter Handelsministerens Opfattelse ikke falder ind under, hvad der forstaas ved Sparere. Den højtærede Handelsminister nikker, jeg har altsaa forstaaet det rigtigt. Jeg vil gerne deroverfor sige, at f. Eks. en af de Banker, som er optaget i Fortegnelsen, og som kun har en forholdsvis lille Sum paa Folio, var en meget flot Bank, idet den i Regelen kun modtog Penge paa Bankbog; og naar den saa havde Raad til det, kunde Folk gaa hen og hæve deres Penge, ganske som om Pengene var indsat paa Folio. Banken forrentede altsaa disse Penge, som ellers paa Folio forrentes med 1 eller 2 pCt., normalt med 4 pCt. I dette Tilfælde vil det altsaa blive saaledes, at fordi denne Bank har fulgt den Fremgangsmaade at lade Sparerne benytte Bankbog ganske paa samme Maade, som man i andre Banker benytter Folio, vil disse Sparere faa Hjælp, hvorimod Folioindehaverne i de andre Banker ikke vil faa en saadan Hjælp. Jeg tror derfor, det vil være nødvendigt i et Udvalg at gøre det ganske klart, hvad der forstaas ved Sparere, og jeg tror ogsaa, det kun vil være en Lettelse for Handelsministeren, om man fra Udvalgets Side nogenlunde fastslaar, hvilke Grænser der her maa drages. Jeg kunde tænke mig, at det Udvalg, som er nedsat angaaende Landmandsbanken, i Tvivltilfælde kunde være Handelsministeren behjælpeligt med at træffe Afgørelse.

En anden Bestemmelse i § 1, som jeg ønsker at sige et Par Ord om, er den, at Staten skulde garantere saa meget som 85 pCt. Der er jo ikke nogen som helst Tvivl om, at med denne Bestemmelse bliver Interessen hos Likvidatorerne nødvendigvis mindre for at sætte Udbyttet saa stærkt i Vejret som muligt og gennemføre Likvidationen saa godt, som de overhovedet kan, thi Sparerne faar jo alligevel saa